

Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW) KONINKLIJKE NEDERLANDSE AKADEMIE VAN WETENSCHAPPEN

Oproep: medewerkers dialectvragenlijsten

van der Sijs, N.

published in

Onze Taal

2012

document version

Publisher's PDF, also known as Version of record

[Link to publication in KNAW Research Portal](#)

citation for published version (APA)

van der Sijs, N. (2012). Oproep: medewerkers dialectvragenlijsten. *Onze Taal*, (7/8), 217-217.

General rights

Copyright and moral rights for the publications made accessible in the public portal are retained by the authors and/or other copyright owners and it is a condition of accessing publications that users recognise and abide by the legal requirements associated with these rights.

- Users may download and print one copy of any publication from the KNAW public portal for the purpose of private study or research.
- You may not further distribute the material or use it for any profit-making activity or commercial gain.
- You may freely distribute the URL identifying the publication in the KNAW public portal.

Take down policy

If you believe that this document breaches copyright please contact us providing details, and we will remove access to the work immediately and investigate your claim.

E-mail address:

pure@knaw.nl

Oproep: medewerkers dialectvragenlijsten

NICOLINE VAN DER SIJS - MEERTENS INSTITUUT

In het eerste deel van J.J. Voskuils romancyclus *Het bureau* vraagt Maarten Koning, het alter ego van Voskuil, aan zijn baas Beerta (lees: Meertens): "Hebt u wel eens gehoord dat ze de nageboorte van een paard in de boom hangen?" "Nee!", reageert Beerta, "En over zulke dingen wil ik ook niet horen." "Het lijkt me anders wel een interessant gebruik", aldus Maarten. Dat was in 1957. Inmiddels geven we Voskuil volkomen gelijk: dergelijke volksgebruiken en de motieven ervoor (in dit geval: het idee dat een veulen sterker wordt als de nageboorte wordt opgehangen) vormen uiterst interessant onderzoeksmateriaal.

Het Meertens Instituut is in 1931 begonnen met het uitsturen van vragenlijsten naar informanten in Nederland en Vlaanderen. De eerste vragenlijst ging

over de namen van lichaamsdelen van de mens. Het mochten ook "platte woorden" zijn. Sindsdien is er jaarlijks een vragenlijst rondgestuurd met vragen over allerlei aspecten van het dialectgebruik.

Daarnaast is in 1934 de afdeling Etnologie, toen nog Volkskunde geheten, begonnen met het rondsturen van volkskundevragenlijsten over zaken als het geloof in kabouters en dwergen, gebruiken rond feestdagen, en volksgebruiken zoals – inderdaad – het ophangen van de nageboorte van het paard. In de loop van de jaren is er bovendien een tiental naamkundevragenlijsten verzonden.

In totaal zijn er tussen 1931 en 2005 220 vragenlijsten het land in gegaan. Gemiddeld stuurden zo'n 1500 mensen een ingevulde vragenlijst retour. Al die

antwoorden leveren unieke gegevens op over de variatie in taal en cultuur van de laatste tachtig jaar. Het Meertens Instituut wil ze dolgraag ter beschikbaar stellen aan onderzoekers en geïnteresseerden. Er is echter een probleem: de antwoorden op de vragen zijn handgeschreven, dus de computer kan ze niet lezen. Mensen kunnen dat gelukkig wel. Wat we nodig hebben is mankracht: vrijwilligers die bereid zijn zo af en toe een uurtje te besteden aan het overtypen van deze belangrijke gegevens. We beginnen met de dialectvragen. Voor het werk is geen speciale kennis nodig, slechts enthousiasme en wat vrije tijd. Neem eens een kijkje op: www.meertens.knaw.nl/vragenlijsten. Daar staat ook een contactadres. Iedere bijdrage wordt bijzonder gewaardeerd. ■

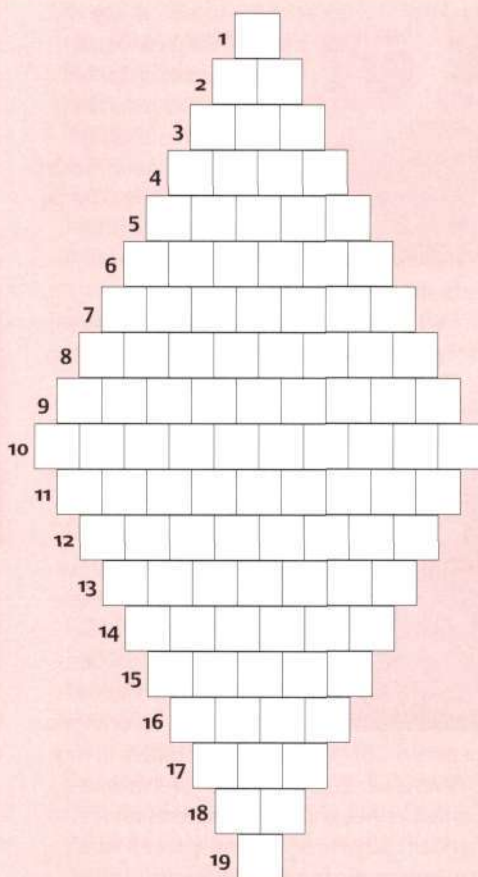
Taalpuzzel

SAMENSTELLING: RUTGER KIEZEBRINK

Deze maand een 'ruitpuzzel', net als in het februari/maartnummer. Vul per omschrijving één begrip in. Bij ieder woord in de bovenste helft van de ruit moeten dezelfde letters worden gebruikt als bij het woord erboven, plus één extra; de volgorde mag veranderen. In de onderste helft verdwijnt er juist per woord een letter. Sommige omschrijvingen zijn cryptisch of speels, en niet alles is in een woordenboek te vinden.

Wilt u kans maken op de maandprijs, stuur dan voor 5 augustus de negentien woorden naar puzzel@onzetaal.nl of naar Raamweg 1a, 2596 HL Den Haag (o.v.v. 'Taalpuzzel').

1 waterstof; 2 groet; 3 berustingswoord; 4 contant; 5 platvis; 6 kras; 7 heilige olie; 8 uitstraling; 9 verouderd woord; 10 bestuurloosheid; 11 zo noemen VS-inwoners zichzelf; 12 eigenliefde; 13 ras-senwaan; 14 tandbederf; 15 Ram; 16 bedenker van de twistappel; 17 claim; 18 boom; 19 Spanje ■

De winnaar krijgt een luxe spellenpakket (drie spellen, t.w.v. € 67,-), beschikbaar gesteld door spellenfabrikant Goliath. De winnaar van de sudoku uit het juninummer is Agnes de Wit uit Purmerend. De oplossing was *zomertuin*; het controlewoord was *trom*.

GENOOTSCHAP OnzeTaal Taaladviesdienst

Trainingen Taaladviesdienst

Dit najaar geven de taaladviseurs van Onze Taal weer taaltrainingen:

- Rotterdam (6 en 17 oktober)
- Eindhoven (7 november)
- Amsterdam (10 en 15 november)

Zie voor het precieze aanbod (spelling, grammatica, leestekens of een combinatie), de prijzen en overige informatie www.onzetaal.nl/taaltrainingen of bel 070 - 356 12 20.

Tekstcorrectie met korting

In juli en augustus kunt u teksten laten corrigeren tegen een voordelig tarief: 10% korting op het normale uurtarief van € 75,-. Zie voor meer informatie www.onzetaal.nl/correctie of bel 070 - 356 12 20.